

ISO 9001

Sprawozdanie finansowe

za 2016 rok

sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej
zatwierdzonymi do stosowania przez UE
wraz z opinią niezależnego
Biegłego Rewidenta z badania.

I. SPRAWOZDANIE FINANSOWE

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (tys. zł)	Nota Nr.	stan na 31.12.2016	stan na 31.12.2015
A k t y w a			
Aktywa trwałe		349 883	258 268
1. Rzeczowe aktywa trwałe	9	317 366	229 459
2. Wartość firmy	10	2 008	2 008
3. Wartości niematerialne	11	970	1 017
4. Należności długoterminowe	12	58	45
5. Udziały w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	13	3 165	2 950
6. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	13	26 253	22 717
7. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe, w tym:	14	63	72
- inne rozliczenia międzyokresowe	14	63	72
Aktywa obrotowe		322 931	376 253
1. Zapasy	15	44 092	47 639
2. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	16	191 146	197 288
3. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	17	620	728
4. Krótkoterminowe aktywa finansowe	18	87 073	130 598
Aktywa razem		672 814	634 521
P a s y w a			
Kapitał własny ogółem		550 308	491 578
1. Kapitał podstawowy	19	7 499	7 499
2. Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	20	18 146	18 146
3. Inne składniki kapitału	21	1 789	-1 850
4. Kapitał zapasowy	20	437 184	374 291
5. Kapitał z aktualizacji wyceny	20	785	805
6. Zyski zatrzymane/ niepokryte straty	20	84 905	92 687
Zobowiązania ogółem		122 506	142 943
Zobowiązania długoterminowe		18 451	19 262
1. Rezerwy na zobowiązania		18 451	19 255
1.1. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	8	9 787	8 899
1.2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	22	8 664	10 356
2. Zobowiązania długoterminowe	23	0	7
Zobowiązania krótkoterminowe		104 055	123 681
1. Rezerwy na zobowiązania		919	578
1.1. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	22	919	578
2. Zobowiązania krótkoterminowe	24	103 136	123 103
2.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		90 045	110 637
2.2. Zobowiązanie z tytułu podatku CIT	24	157	2 242
2.3. Rozliczenia międzyokresowe	25	12 934	10 224
Pasywa razem		672 814	634 521

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW (tys. zł)	Nota Nr.	2016	2015
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	1	645 896	631 188
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	1	613 475	608 384
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	1	32 421	22 804
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:		(398 451)	(380 082)
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	2	(372 508)	(362 093)
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów		(25 943)	(17 989)
III. Zysk (strata) brutto na sprzedaży		247 445	251 106
Koszty sprzedaży	2	(99 598)	(92 604)
Koszty ogólnego zarządu	2	(48 726)	(50 320)
IV. Zysk (strata) na sprzedaży		99 121	108 182
Pozostałe przychody operacyjne	4	896	798
Pozostałe koszty operacyjne	5	(1 340)	(1 137)
V. Zysk (strata) działalności operacyjnej		98 677	107 843
Przychody Finansowe	6	6 436	6 898
Koszty Finansowe	7	(49)	(4)
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	13	215	257
VI. Zysk/ (strata) brutto		105 279	114 994
Podatek dochodowy	8	(20 193)	(22 126)
VII. Zysk/ (strata) netto za okres		85 086	92 868
VIII. Inne całkowite dochody:		3 639	(651)
Pozycje, które nie zostaną przeniesione do wyniku:		3 639	(651)
Zyski i straty z tytułu przeszacowania aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		3 511	(609)
Zyski i straty aktuarialne z tytułu odpraw emerytalnych		158	(52)
Podatek dochodowy dotyczący pozycji niepodlegających przeniesieniu		(30)	10
IX. SUMA CAŁKOWITYCH DOCHODÓW		88 725	92 217
Liczba akcji zwykłych		1 499 755	1 499 755
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		56,73 zł	61,92 zł
Zysk rozdzielony na jedną akcję (w zł)		56,73 zł	61,92 zł

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM (tys. zł)		Kapitał akcyjny	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Inne składniki kapitału	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane/ niepokryte straty, w tym:			Kapitał własny Razem
							razem	z tytułu zmiany polityki rachunkowości	zyski/straty	
2016 rok	Na 1 stycznia 2016	7 499	18 146	-1 850	374 291	805	92 687	-181	92 868	491 578
	- wynik netto	0	0	0	0	0	85 086	0	85 086	85 086
	- inne całkowite dochody	0	0	3 639	0	0	0	0	0	3 639
	a) całkowite dochody razem	0	0	3 639	0	0	85 086	0	85 086	88 725
	b) przekazanie niepodzielonego zysku zgodnie z uchwałą WZA	0	0	0	62 873	0	-62 873	0	-62 873	0
	c) przeznaczenie na dywidendę	0	0	0	0	0	-29 995	0	-29 995	-29 995
	d) przekazanie kapitału z aktualizacji wyceny na kapitał zapasowy	0	0	0	20	-20	0	0	0	0
Na 31 grudnia 2016	7 499	18 146	1 789	437 184	785	84 905	-181	85 086	550 308	
2015 rok	Na 1 stycznia 2015	7 499	18 146	-1 199	316 109	947	87 854	-181	88 035	429 356
	- wynik netto	0	0	0	0	0	92 868	0	92 868	92 868
	- inne całkowite dochody	0	0	-651	0	0	0	0	0	-651
	a) całkowite dochody razem	0	0	-651	0	0	92 868	0	92 868	92 217
	b) przekazanie niepodzielonego zysku zgodnie z uchwałą WZA	0	0	0	58 040	0	-58 040	0	-58 040	0
	c) przeznaczenie na dywidendę	0	0	0	0	0	-29 995	0	-29 995	-29 995
	d) przekazanie kapitału z aktualizacji wyceny na kapitał zapasowy	0	0	0	142	-142	0	0	0	0
Na 31 grudnia 2015	7 499	18 146	-1 850	374 291	805	92 687	-181	92 868	491 578	

SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH (tys.zł)	2016	2015
A. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		
I. Zysk (strata) brutto	105 279	114 994
II. Korekty razem	-8 763	-340
1. Amortyzacja	22 959	19 643
2. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	-513	-317
3. Podatek dochodowy zapłacony	-21 420	-25 365
4. Odsetki i dywidendy	-416	-39
5. (Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	-36	-287
6. Zmiana stanu rezerw	-1 193	328
7. Zmiana stanu zapasów	3 547	-4 867
8. Zmiana stanu należności	4 838	-6 852
9. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych (z wyjątkiem pożyczek i kredytów)	-19 356	18 250
10. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	2 827	-834
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	96 516	114 654
B. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	70	62
2. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-111 940	-39 176
3. Wpływy z aktywów finansowych	812	95
- w tym, odsetki w jednostkach powiązanych	3	27
3. Wydatki na aktywa finansowe	-25	-23 325
IV. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-111 083	-62 344
C. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		
1. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-29 995	-29 995
2. Spłaty kredytów i pożyczek	0	0
V. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-29 995	-29 995
D. Przepływy pieniężne netto, razem	-44 562	22 315
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych:	-44 475	22 327
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	87	12
F. Środki pieniężne na początek okresu	129 191	106 876
G. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- D)	84 629	129 191

II. INFORMACJE DODATKOWE

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1 Forma prawna i podstawowy przedmiot działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)

Wawel Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie.

Spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym prowadzonym przez Sąd Rejonowy dla Krakowa - Śródmieścia XI Wydział Gospodarczy w Krakowie pod numerem 14525. Spółce nadano numer statystyczny REGON: 350035154.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki według działów Polskiej Klasyfikacji Działalności jest produkcja kakao, czekolady i wyrobów cukierniczych oznaczona symbolem (PKD 2007) 1082Z.

Akcje Spółki znajdują się w obrocie na rynku podstawowym GPW w Warszawie S.A. Według klasyfikacji przyjętej przez GPW w Warszawie S.A., Spółka działa w sektorze przemysłu spożywczego.

1.2 Czas trwania Spółki jest nieoznaczony

1.3 Okresy, za które prezentowane jest sprawozdanie finansowe i porównywalne dane finansowe.

Prezentowane dane finansowe obejmują okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

Dane porównywalne obejmują okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 r.

1.4 Informacje dotyczące składu osobowego Zarządu oraz Rady Nadzorczej

ZARZĄD

Prezes Zarządu -

Dariusz Orłowski

Członek Zarządu -

Wojciech Winkel

RADA NADZORCZA

Przewodniczący Rady Nadzorczej -

Hermann Opferkuch

Z-ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej -

Eugeniusz Małek

Sekretarz Rady Nadzorczej -

Paweł Bałaga

Członek Rady Nadzorczej -

Paweł Tomasz Brukszo

Członek Rady Nadzorczej -

Nicole Opferkuch

Członek Rady Nadzorczej -

Christoph Köhnlein

Członek Rady Nadzorczej -

Laura Weiss

1.5 Według stanu na 31.12.2016 struktura akcjonariatu Wawel S.A. jest następująca:

Nazwa podmiotu:	ilość akcji	% udziału w kapitale akcyjnym	ilość głosów	% głosów na WZA
Hosta International AG z siedzibą w Münchenstein (Szwajcaria)	781 761	52,13%	781 761	52,13%
MetLife OFE z siedzibą w Warszawie	147 029	9,80%	147 029	9,80%
Nationale-Nederlanden OFE z siedzibą w Warszawie	76 322	5,09%	76 322	5,09%
Pozostali akcjonariusze	494 643	32,98%	494 643	32,98%
RAZEM	1 499 755	100,00%	1 499 755	100,00%

1.6 Emitent nie jest jednostką dominującą w stosunku do innych podmiotów i nie sporządza sprawozdania skonsolidowanego.

1.7 Inwestycje Spółki.

Spółka posiada inwestycje w następujących jednostkach zależnych, współzależnych i stowarzyszonych.

	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Procentowy udział Spółki w kapitale	
			31.12.2016	31.12.2015
PAT WTKF "Lasoszczy"	Iwano-Frankowsk (Ukraina)	produkcja kakao, czekolady i wyrobów cukierniczych	48,5%	48,5%

1.8 Założenie o kontynuowaniu działalności gospodarczej przez Spółkę

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez Wawel S.A. w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Spółkę.

1.9 Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone w polskich złotych. Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą. Dane w sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w tysiącach złotych.

1.10 Kursy użyte do przeliczenia wybranych danych finansowych:

Dane finansowe za rok 2016:

- do przeliczenia poszczególnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej został użyty średni kurs EURO obowiązujący na dzień 31.12.2016 r. ogłoszony przez NBP:

1 EUR = **4,4240 zł**

- do przeliczenia poszczególnych pozycji sprawozdania z dochodów całkowitych oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych za 2016 r. został użyty kurs EURO stanowiący średnią arytmetyczną średnich kursów EURO ogłoszonych przez NBP na koniec każdego miesiąca 2016 r.

1 EUR = **4,3757 zł**

Dane finansowe za rok 2015:

- do przeliczenia poszczególnych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej został użyty średni kurs EURO obowiązujący na dzień 31.12.2015 r. ogłoszony przez NBP:

1 EUR = **4,2615 zł**

- do przeliczenia poszczególnych pozycji sprawozdania z dochodów całkowitych oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych za 2015 r. został użyty kurs EURO stanowiący średnią arytmetyczną średnich kursów EURO ogłoszonych przez NBP na koniec każdego miesiąca 2015 r.

1 EUR = **4,1848 zł**

1.11 Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu okresu rocznego, które nie zostały odzwierciedlone w sprawozdaniu finansowym za dany okres roczny.

Nie wystąpiły.

1.12 Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.

Dywidenda za rok 2015:

W dniu 18.05.2016 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Wawel S.A., podjęło uchwałę nr 6, w sprawie przeznaczenia z zysku Spółki za 2015 rok na dywidendę dla akcjonariuszy kwoty 29.995.100,00 zł, co stanowi 20,00 zł na jedną akcję.

Dniem ustalenia prawa do dywidendy był dzień 31.05.2016 r., natomiast dywidenda została wypłacona w dniu 15.06.2016 r.

Dywidenda za rok 2016:

Zarząd będzie rekomendował przeznaczenie części zysku Spółki za rok 2016 na wypłatę dywidendy.

1.13 Zmiany zobowiązań lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego.

Zobowiązania i aktywa warunkowe nie występują.

1.14 Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

Nie występują.

1.15 Zmiany w strukturze jednostki w ciągu okresu rocznego

Nie wystąpiły.

1.16 Zatwierdzenie sprawozdania.

Niniejsze sprawozdanie finansowe Spółki za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2016 roku zostało przez Zarząd zatwierdzone do publikacji dnia 15.03.2017 roku.

2. ZASTOSOWANIE MIĘDZYNARODOWYCH STANDARDÓW SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ.

2.1 Oświadczenie o zgodności:

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania MSSF, MSSF różnią się od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

2.2 Standardy zastosowane po raz pierwszy.

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony 31 grudnia 2015 roku za wyjątkiem przedstawionych poniżej. Poniższe zmiany do MSSF, zostały zastosowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich datą wejścia w życie, jednak nie miały one istotnego wpływu na zaprezentowane i ujawnione informacje finansowe, nie miały zastosowania do transakcji zawieranych przez Spółkę lub Spółka zdecydowała o niekorzystaniu z nowych opcji wyceny:

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2010-2012 obejmujące zmiany do MSSF 2 *Płatności w formie akcji*, zmiany do MSSF 3 *Połączenie przedsięwzięć*, zmiany do MSSF 8 *Segmenty operacyjne*, zmiany do MSR 16 *Rzeczowe aktywa trwałe* oraz MSR 38 *Aktywa niematerialne*, zmiany do MSSF 13 *Wycena do wartości godziwej* oraz zmiany do MSR 24 *Ujawnienie informacji o podmiotach*

powiązanych, zmiany do MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji oraz zmiany do MSR 19 Świadczenia pracownicze

- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2012-2014 obejmujące zmiany do MSSF 5 *Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana*, zmiany do MSR 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*
- Zmiany do MSR 16 oraz MSR 38 *Wyjaśnienie dopuszczalnych metod amortyzacji*
- Zmiany do MSR 1 *Ujawnienia*
- Zmiany do MSR 27 *Metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym*
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 *Rolnictwo: rośliny produkcyjne*
- Zmiany do MSSF 11 *Rozliczenie nabycia udziału we wspólnej działalności*
- Zmiany do MSR 19 *Programy określonych świadczeń: składki pracownicze oraz*
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 *Jednostki inwestycyjne: Zastosowanie wyłączenia z konsolidacji*

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz dotychczas nie weszły w życie w świetle przepisów Unii Europejskiej.

2.3 Standardy i interpretacje które zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 *Instrumenty Finansowe* (opublikowano dnia 24 lipca 2014 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe* (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 *Przychody z tytułu umów z klientami* (opublikowano dnia 28 maja 2014 roku), obejmujący zmiany do MSSF 15 *Data wejścia w życie MSSF 15* (opublikowano dnia 11 września 2015 roku) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28 *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy investorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- MSSF 16 *Leasing* (opublikowano dnia 13 stycznia 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 4 *Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe* (opublikowano 12 września 2016 roku) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 *Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych* (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Zmiany do MSR 7 *Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji* (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 *Przychody z tytułu umów z klientami* (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,

- Zmiany do MSSF 2 *Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji* (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- *Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2014-2016* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – Zmiany do MSSF 12 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2017 roku lub później, natomiast Zmiany do MSSF 1 oraz MSR 28 mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Interpretacja KIMSF 22 *Transakcje w walucie obcej i zaliczki* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSR 40: *Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej* (opublikowano dnia 8 grudnia 2016 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później.

Według szacunków Spółki, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Spółkę na dzień bilansowy.

2.4 Dobrowolna zmiana zasad Rachunkowości.

W stosunku do stosowanych w ostatnim rocznym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zmieniła zasad Rachunkowości.

2.5 Porównywalność danych finansowych za rok poprzedzający z danymi ze sprawozdania finansowego za okres sprawozdawczy.

W prezentowanych sprawozdaniach finansowych za 2016 i 2015 rok została zachowana zasada porównywalności danych.

3. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH.

3.1 Profesjonalny osąd.

Sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego Spółki wymaga od Zarządu jednostki osądów, szacunków oraz założeń, które mają wpływ na prezentowane przychody, koszty, aktywa i zobowiązania i powiązane z nimi noty oraz ujawnienia dotyczące zobowiązań warunkowych. Niepewność co do tych założeń i szacunków może spowodować istotne korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w przyszłości.

3.2 Niepewność szacunków i założeń

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym. Spółka przyjęła założenia i szacunki na temat przyszłości na podstawie wiedzy posiadanej podczas sporządzania sprawozdania finansowego. Występujące założenia i szacunki mogą ulec zmianie na skutek wydarzeń w przyszłości wynikających ze zmian rynkowych lub zmian niebędących pod kontrolą Spółki. Takie zmiany są odzwierciedlane w szacunkach lub założeniach w chwili wystąpienia.

Utrata wartości wartości firmy

Stwierdzenie, czy wartość firmy uległa obniżeniu, wymaga oszacowania wartości użytkowej wszystkich jednostek generujących przepływy pieniężne, do których wartość firmy została przypisana. Chcąc obliczyć wartość użytkową, zarząd musi oszacować przyszłe przepływy pieniężne przypadające na daną jednostkę i ustalić właściwą stopę dyskonta, konieczną do obliczenia wartości bieżącej tych przepływów. Czynnikiem dyskontującym jest rynkowa stopa procentowa.

Spółka dokonała testu na utratę wartości wartości firmy powstałej w wyniku nabycia w roku 2007 zorganizowanej części przedsiębiorstwa.

Szacowanie przyszłych przepływów pieniężnych z uwzględnieniem wartości rezydualnej dokonano na okres 5 lat od daty bilansowej w oparciu o dane historyczne.

Założono wzrost przychodów ze sprzedaży w 5 letnim okresie prognozy na poziomie 4% rok do roku. Natomiast jako stopę wzrostu przepływów pieniężnych po okresie 5-letniej prognozy przyjęto 1%.

Jako stopę dyskonta dla otrzymania bieżącej wartości przepływów pieniężnych zastosowano stopę rynkową wynoszącą 5,51% rocznie.

Test wykazał nadwyżkę planowanych zdyskontowanych przepływów pieniężnych nad wartością firmy ujętą w księgach rachunkowych.

Dokonując analizy wrażliwości wzrost stopy dyskonta o 1% spowodowałby rozpoznanie odpisu utraty wartości w kwocie 271 tys. zł

Utrata wartości udziałów w jednostce stowarzyszonej

Spółka dokonała testu na utratę wartości jednostki stowarzyszonej tj. Spółki „Lasoszczy” z siedzibą na Ukrainie. W oparciu o test Spółka dokonała odpisu utraty wartości w kwocie 35 tys. zł.

Wielkość odpisu została ustalona w oparciu o metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych zakładającej dodatkowo prognozy finansowe w okresie 5-letnim.

Planowane przepływy pieniężne zostały zdyskontowane do wartości bieżącej na podstawie stopy dyskonta dla rynku ukraińskiego ustalonej na poziomie 10,50%.

Dokonując analizy wrażliwości wzrost stopy dyskonta o 1% spowodowałby rozpoznanie dodatkowego odpisu utraty wartości w kwocie 287 tys. zł

Utrata wartości dla wartości niematerialnych i rzeczowych aktywów trwałych.

Dla wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania oraz dla tych aktywów, o określonym okresie użytkowania, dla których występują przesłanki utraty wartości, jednostka przeprowadza testy na utratę wartości, które polegają na oszacowaniu ich wartości użytkowej na dany dzień w oparciu o przyszłe przepływy pieniężne, których uzyskania oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania tych aktywów.

Spółka dokonała testu na utratę wartości dla wartości niematerialnej o nieokreślonym okresie użytkowania stanowiący zakupioną recepturę i znak towarowy jednego ze swoich wyrobów.

Szacowanie przyszłych przepływów pieniężnych nastąpiło na okres 5 lat od daty bilansowej w oparciu o dane historyczne.

Jako przepływy pieniężne w 5 letnim okresie prognozy założono wartości na poziomie wykonania roku 2016.

Jako stopę dyskonta dla otrzymania bieżącej wartości przepływów pieniężnych zastosowano stopę rynkową wynoszącą 5,51% rocznie.

Test wykazał nadwyżkę planowanych zdyskontowanych przepływów pieniężnych nad wartością niematerialną ujętą w księgach rachunkowych.

Dokonując analizy wrażliwości Spółka ocenia, iż wartość bilansowa testowanego składnika aktywów zostanie w pełni odzyskana nawet w przypadku zmniejszenia przepływów pieniężnych.

Wycena rezerw z tytułu świadczeń pracowniczych

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych.

Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie nr 22.

Zmiana wskaźników finansowych będących podstawą szacunku tj. spadek stopy dyskonta o 0,5% spowodowałby wzrost rezerwy o 444 tys. zł.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Spółka rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz aktywów niematerialnych. Spółka corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Zmiana okresów użytkowania środków trwałych począwszy od 01.01.2017 spowoduje zmniejszenie amortyzacji za rok 2017 w kwocie o 353 tys. zł w stosunku do wartości jaka wystąpiłaby bez zmiany okresów użytkowania.

4. ISTOTNE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

Wycena do wartości godziwej

Wartość godziwa jest rozumiana jako cena, która byłaby otrzymana ze sprzedaży składnika aktywów, bądź zapłacona w celu przeniesienia zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach zbycia składnika aktywów między uczestnikami rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych. Wycena wartości godziwej opiera się na założeniu, że transakcja sprzedaży składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się albo:

na głównym rynku dla danego składnika aktywów bądź zobowiązania,
w przypadku braku głównego rynku, na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Zarówno główny jak i najbardziej korzystny rynek muszą być dostępne dla Spółki.

Wartość godziwa składnika aktywów lub zobowiązania jest mierzona przy założeniu, że uczestnicy rynku przy ustalaniu ceny składnika aktywów lub zobowiązania działają w swoim najlepszym interesie gospodarczym.

Wycena wartości godziwej składnika aktywów niefinansowych uwzględnia zdolność uczestnika rynku do wytworzenia korzyści ekonomicznych poprzez jak największe i najlepsze wykorzystanie składnika aktywów lub jego zbycie innemu uczestnikowi rynku, który zapewniłby jak największe i jak najlepsze wykorzystanie tego składnika aktywów.

Spółka stosuje techniki wyceny, które są odpowiednie do okoliczności i w przypadku których są dostępne dostateczne dane do wyceny wartości godziwej, przy maksymalnym wykorzystaniu odpowiednich obserwowalnych danych wejściowych i minimalnym wykorzystaniu nieobserwowalnych danych wejściowych.

Wszystkie aktywa oraz zobowiązania, które są wyceniane do wartości godziwej lub ich wartość godziwa jest ujawniana w sprawozdaniu finansowym są klasyfikowane w hierarchii wartości godziwej w sposób opisany poniżej na podstawie najniższego poziomu danych wejściowych który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość:

Poziom 1 – Notowane (nieskorygowane) ceny rynkowe na aktywnym rynku dla identycznych aktywów lub zobowiązań,

Poziom 2 – Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest bezpośrednio bądź pośrednio obserwowalny,

Poziom 3 - Techniki wyceny dla których najniższy poziom danych wejściowych, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej jako całości jest nieobserwowalny.

Na każdą datę bilansową, w przypadku aktywów i zobowiązań występujących na poszczególne daty bilansowe w sprawozdaniu finansowym Spółka ocenia, czy miały miejsce transfery między poziomami hierarchii poprzez ponowną ocenę klasyfikacji do poszczególnych poziomów, kierując istotnością danych wejściowych z najniższego poziomu, który jest istotny dla wyceny do wartości godziwej traktowanej jako całość).

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują zarówno środki trwałe (aktywa, które są w stanie umożliwiającym ich funkcjonowanie zgodnie z zamierzeniem kierownictwa), jak też środki trwałe w budowie (aktywa, które są w trakcie budowy lub innego dostosowywania do funkcjonowania zgodnie z zamierzeniem kierownictwa).

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się i wykazuje w sprawozdaniu finansowym sporządzanym na dzień bilansowy w wartości księgowej netto.

Przez wartość księgową netto rozumie się wartość początkową, pomniejszoną o odpisy umorzeniowe i odpisy z tytułu utraty wartości.

Z uwagi na nieistotną kwotę różnicy w stosunku do amortyzacji zgodnie z ekonomicznym okresem użytkowania, niskocenne środki trwałe o wartości początkowej do 3.500 zł podlegają jednorazowemu odpisowi w koszty w momencie zakupu, a ich ewidencja ograniczona jest do pozaksięgowej ewidencji ilościowej. Wartość niskocennych składników majątku w stosunku do wartości rzeczowych aktywów trwałych jest nieistotna.

Wartość początkowa rzeczowych aktywów trwałych ustalana jest w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmują cenę zakupu oraz inne koszty bezpośrednio związane z przystosowaniem składnika rzeczowych aktywów trwałych do użytkowania. Na koszt wytworzenia lub cenę nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych jeśli wartość jest istotna w stosunku do wartości całego środka trwałego składają się także szacunkowe koszty jego demontażu i usunięcia oraz koszty przywrócenia lokalizacji/gruntu do stanu, w którym się znajdował, do których jednostka jest zobowiązana w związku z jego nabyciem lub wytworzeniem.

Środki trwałe amortyzuje się, gdy są one dostępne do użytkowania, od miesiąca dostosowania składnika aktywów do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego funkcjonowania zgodnie z zamierzeniami kierownictwa przez okres odpowiadający szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności z uwzględnieniem wartości rezydualnej, przy czym uwzględnienie wartości rezydualnej następuje jeżeli wartość ta jest istotna. Środki trwałe amortyzuje się metodą liniową.

Stosowane są następujące typowe ekonomiczne okresy użytkowania środków trwałych:

Budynki i budowle 10-40 lat

Urządzenia techniczne i maszyny 3-20 lat

Środki transportu i pozostałe 4- 7 lat

Poszczególne części składowe środków trwałych, których wartość jest istotna w stosunku do wartości całego środka trwałego, amortyzowane są oddzielnie zgodnie z ekonomicznym okresem użytkowania.

Poprawność stosowanych stawek amortyzacji jest okresowo weryfikowana (raz do roku) powodując korektę odpisów amortyzacyjnych w następnych latach.

Koszty istotnych remontów, napraw i okresowych przeglądów zaliczane są do rzeczowych aktywów trwałych i amortyzowane są zgodnie z okresem ekonomicznego użytkowania. Z kolei koszty bieżącego utrzymania środków trwałych i ich konserwacji wpływają na wynik finansowy okresu, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zalicza się aktywa możliwe do zidentyfikowania, niepieniężne i nie posiadające postaci fizycznej.

Wartości niematerialne są ujmowane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ korzyści ekonomicznych, które mogą być powiązane z tymi aktywami oraz ich wartość można w sposób wiarygodny wycenić.

Początkowe ujęcie wartości niematerialnych następuje według cen nabycia lub kosztu wytworzenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne są wyceniane według wartości początkowej pomniejszonej o umorzenie i odpisy z tytułu utraty wartości.

Za wyjątkiem spełniających kryterium aktywowania kosztów prac rozwojowych pozostałe wartości niematerialne wytworzone przez Spółkę we własnym zakresie nie podlegają aktywowaniu i ujmowane są w rachunku zysków i strat okresu, w którym dotyczące ich koszty zostały poniesione.

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania amortyzuje się metodą liniową, gdy są one dostępne do użytkowania, tzn. kiedy składnik wartości niematerialnych znajduje się w miejscu i w stanie umożliwiającym jego użytkowanie w sposób zamierzony przez kierownictwo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ekonomicznej użyteczności. Poprawność stosowanych okresów i stawek amortyzacji

jest okresowo weryfikowana, nie rzadziej niż na koniec roku obrotowego, a ewentualna korekta odpisów amortyzacyjnych dokonywana jest w okresach następnym.

Podstawą naliczania odpisów amortyzacyjnych jest wartość początkowa pomniejszona o wartość rezydualną. Zasadą jest, że wartość rezydualna wartości niematerialnych jest równa zero za wyjątkiem:

- jeżeli Spółka posiada umowę ze stroną niepowiązaną na zbycie tych praw po ustalonym okresie użytkowania – wtedy wartość rezydualna jest równa wartości określonej w umowie zbycia tych praw,
- jeżeli jest aktywny rynek na tego typu prawa i wartość może być racjonalnie ustalona i jest wysoce prawdopodobne, że rynek ten będzie istniał po okresie użytkowania takiego aktywa.

Stosowane są następujące typowe ekonomiczne okresy użytkowania wartości niematerialnych:

Nabyte koncesje, licencje, prawa do patentów i podobne wartości 2-10 lat

Nabyte oprogramowanie komputerowe 2-10 lat

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji. Ich wartość pomniejszana jest o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania podlegają cyklicznie raz do roku ocenie pod kątem utraty wartości.

Pozostałe wartości niematerialne podlegają weryfikacji pod kątem utraty wartości tylko, gdy zaistniały okoliczności bądź zaszyły zmiany, które wskazują na to, że wartość bilansowa tych aktywów może nie być możliwa do odzyskania.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu

Prawa wieczystego użytkowania gruntu, otrzymane na mocy decyzji administracyjnej, ujmowane są wyłącznie w ewidencji pozabilansowej.

Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Spółka ocenia, czy zaistniały zewnętrzne lub wewnętrzne przesłanki, które wskazują na to, że istnieje ryzyko braku możliwości odzyskania wartości bilansowej rzeczowych aktywów trwałych lub wartości niematerialnych i dokonywany jest przegląd tych aktywów pod kątem ewentualnej utraty wartości.

Jeżeli wartość bilansowa aktywów przekracza szacowaną wartość odzyskiwalną, wówczas wartość tych aktywów jest obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej poprzez odpowiedni odpis z tytułu utraty wartości oraz ujęcie odpisu aktualizującego w rachunku zysków i strat. Wartością odzyskiwalną jest wyższa z dwóch wartości: wartość użytkowa lub wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży.

Wartość użytkowa jest to bieżąca, szacunkowa wartość przyszłych przepływów środków pieniężnych, których oczekuje się z tytułu dalszego użytkowania składnika aktywów oraz jego likwidacji.

Wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży jest to kwota możliwa do uzyskania ze sprzedaży składnika aktywów na drodze przeprowadzonej na warunkach rynkowych transakcji pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami, po potrąceniu kosztów likwidacji.

Wartość odzyskiwaną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie przepływów pieniężnych.

Aktywa, które samodzielnie nie generują przepływów pieniężnych grupuje się na najniższym poziomie, na jakim powstają przepływy pieniężne niezależne od przepływów z innych aktywów (tzw. ośrodki wypracowujące środki pieniężne).

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie.

Na każdy dzień bilansowy przeprowadzana jest weryfikacja czy odpis z tytułu utraty wartości nie powinien zostać częściowo lub w całości odwrócony. Przesłanki wskazujące na potrzebę odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości są lustrzanym odbiciem przesłanek utworzenia odpisów z tytułu utraty wartości.

W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwanej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

Nie dokonuje się odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości dla wartości firmy.
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat jako przychód.

Zapasy

Zapasy są to aktywa:

- przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej;
- będące w trakcie produkcji przeznaczonej na taką sprzedaż lub
- mające postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym

Na dzień bilansowy zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia lub też możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto w zależności od tego, która z kwot jest niższa, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty przydatności ekonomicznej.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu ujmowane są w następujący sposób:

Materiały – w cenie nabycia ustalonej metodą FIFO.

Produkty gotowe - koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego.

Produkty w toku – w cenach ewidencyjnych według wartości technicznego kosztu wytworzenia uwzględniającego stopień przetworzenia produktu.

Towary - w cenie nabycia

Należności

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności na dzień ich powstania są wykazywane w wartości bieżącej przewidywanej zapłaty i ujmowane w okresach późniejszych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej oraz pomniejszane o odpisy aktualizujące należności wątpliwe.

Spółka stosuje uproszczone metody wyceny należności, jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym, w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu spłaty należności nie jest długi. (poniżej 12 m-cy)

Należności, w odniesieniu do których Spółka stosuje uproszczenia, wyceniane są w momencie początkowego ujęcia i w okresie po początkowym ujęciu (w tym na dzień bilansowy) w kwocie wymagającej zapłaty.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne obejmują gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych. Ekwiwalenty środków pieniężnych są krótkoterminowymi inwestycjami o dużej płynności (o pierwotnym terminie zapadalności do trzech miesięcy), łatwo wymiernymi na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wykazane w rachunku przepływów pieniężnych, składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, jeżeli stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi.

Kapitał własny

Kapitał własny ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Kapitał zakładowy wykazywany jest według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze statutem Spółki oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego. Zadeklarowane lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału zakładowego pomniejszają wartość kapitału własnego.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki ceny emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty tej emisji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji, a pozostała ich część prezentowana jest w zyskach zatrzymanych.

Zmiany wyceny wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie odnoszone są na pozycję kapitałów - kapitału z tytułu stosowania rachunkowości zabezpieczeń.

Kapitał własny powstały z zamiany dłużnych papierów wartościowych, zobowiązań i pożyczek na akcje wykazuje się w wartości nominalnej tych papierów wartościowych, zobowiązań i pożyczek, po uwzględnieniu niezamortyzowanego dyskonta lub premii, odsetek naliczonych i niezapłaconych do dnia zamiany, które nie będą wypłacone, niezrealizowanych różnic kursowych oraz skapitalizowanych kosztów emisji.

Inne składniki kapitału obejmują:

- skutki zmian zysków i strat aktuarialnych dotyczących rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia.

Zyski zatrzymane obejmują:

- kwoty powstałe z podziału zysku;
- przeniesienia kapitału z aktualizacji wyceny (na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnicę pomiędzy wartością godziwą a ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, aktywów dostępnych do sprzedaży, jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób);
- niepodzielony wynik z lat ubiegłych;
- wynik finansowy roku bieżącego;
- wypłacone zaliczki na poczet dywidendy oraz
- skutki błędów poprzednich okresów.

Pożyczki otrzymane i kredyty

Pożyczki otrzymane i kredyty bankowe są początkowo ujmowane w wartości godziwej otrzymanych wpływów, pomniejszonych o koszty transakcyjne. Następnie wyceniane są po zamortyzowanej cenie nabycia przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Różnica pomiędzy wpływami netto, a wartością wykupu jest wykazywana w kosztach lub przychodach finansowych w okresie wykorzystywania kredytu lub pożyczki.

Spółka stosuje uproszczone metody wyceny pożyczki lub kredytu, które zwykle wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym, w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu uregulowania pożyczki lub kredytu nie jest długi. Pożyczki lub kredyty, w odniesieniu do których Spółka stosuje uproszczenia, wyceniane są w momencie początkowego ujęcia i w okresie po początkowym ujęciu (w tym na dzień bilansowy) w kwocie wymagającej zapłaty.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego tj. koszty pożyczek i kredytów, w tym różnice kursowe powstałe w wyniku zaciągnięcia pożyczek i kredytów w walucie obcej, dotyczące składników aktywów, których dostosowanie do wykorzystania lub sprzedaży wymaga dużo czasu, zgodnie z MSR 23, są kapitalizowane.

Rezerwy

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty są niepewne.

Spółka tworzy rezerwy w przypadku, gdy na Spółce ciąży obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność rozchodu zasobów stanowiących korzyści ekonomiczne oraz można wiarygodnie oszacować kwotę tego zobowiązania.

Rezerwy tworzy się w wysokości stanowiącej najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień bilansowy.

Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na dzień bilansowy w celu skorygowania ich do wysokości szacunków zgodnych ze stanem wiedzy na ten dzień. Rozwiązanie rezerw następuje w przypadku, gdy przestało być prawdopodobne, że do wypełnienia obowiązku będzie konieczne

wydatkowanie środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. Wykorzystanie rezerw następuje tylko zgodnie z przeznaczeniem, na które zostały pierwotnie utworzone.

W przypadku, gdy wpływ zmian wartości pieniądza w czasie jest istotny, wysokość rezerwy ustalana jest na poziomie bieżącej wartości spodziewanych przyszłych wydatków koniecznych do uregulowania zobowiązania. Zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane w ciężar kosztów finansowych w przypadku zastosowania metody polegającej na dyskontowaniu.

Rezerwy na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i rentowe

Zgodnie z obowiązującymi systemami wynagradzania pracownicy mają prawo do nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i rentowych.

Nagrody jubileuszowe są wypłacane pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat. Odprawy emerytalne (rentowe) są wypłacane jednorazowo w momencie przejścia na emeryturę (rentę). Wysokość odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika.

Nagrody jubileuszowe zalicza się do innych długoterminowych świadczeń pracowniczych, natomiast odprawy emerytalne i rentowe zalicza się do programów określonych świadczeń po okresie zatrudnienia.

Rezerwę na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych i nagród jubileuszowych tworzy się w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Wartość bieżąca tych zobowiązań na koniec każdego roku obrotowego jest obliczana przez niezależnego aktuarium i przeszacowywana, jeżeli wystąpią istotne przesłanki mające wpływ na wysokość tego zobowiązania.

Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem m.in. rotacji zatrudnienia, planowanego wzrostu poziomu wynagrodzeń i dotyczą okresu do dnia kończącego rok obrotowy.

Skutki zmian wycen aktuarialnych ujmowane są w zysku/stracie netto, z wyłączeniem zmian zysków i strat aktuarialnych dotyczących rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia, które ujmowane są w innych składnikach kapitałów.

Zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Spółka stosuje uproszczone metody wyceny zobowiązań, w tym również zobowiązań finansowych, które zwykle wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, jeżeli nie powoduje to zniekształcenia informacji zawartych w sprawozdaniu finansowym, w szczególności w przypadku, gdy okres do momentu uregulowania zobowiązania nie jest długi. Zobowiązania, w tym zobowiązania finansowe, w odniesieniu do których Spółka stosuje uproszczenia, wyceniane są w momencie początkowego ujęcia i w okresie po początkowym ujęciu (w tym na dzień bilansowy) w kwocie wymagającej zapłaty.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu podatków, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń wobec pracowników, zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone przez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Przychody

Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów ujmuje się, jeżeli kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób, istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz wszystkie współmierne koszty można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ujmuje się, gdy znaczące ryzyko i korzyści związane z ich własnością zostało przekazane nabywcy.

Przychody obejmują kwoty otrzymane i należne z tytułu dostarczonych nabywcom produktów i towarów, pomniejszone o rabaty handlowe oraz podatek od towarów i usług (VAT).

Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej.

Opłaty ponoszone z góry, dotyczące umów zawartych przez Spółkę w okresie bieżącym, są ujmowane jako przychody przyszłych okresów.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie ustalenia praw akcjonariuszy/udziałowców do ich otrzymania.

Programy lojalnościowe

Spółka ujmuje nagrody rzeczowe wydane w „Programach lojalnościowych” zgodnie z Interpretacją 13 KIMSF „Programy lojalnościowe” dotyczącą ujmowania w rachunkowości dóbr lub usług przekazywanych przez przedsiębiorstwa nieodpłatnie w ramach tego typu programów. Spółka przyznaje swoim klientom punkty lojalnościowe w ramach transakcji sprzedaży rozumianej jako sprzedaż dóbr klientowi, które klienci będą mogli w przyszłości wymienić, po spełnieniu określonych warunków, na dobra bezpłatnie.

Spółka ujmuje punkty lojalnościowe przyznane klientowi jako odrębny element transakcji sprzedaży, w której zostały one przyznane. Część zapłaty otrzymanej lub należnej z tytułu transakcji zostaje przypisana do przyznanych punktów i następuje odroczenie ujęcia przychodów z tego tytułu.

Zapłatę odnoszącą się do punktów lojalnościowych wycenia się na podstawie wartości godziwej, czyli kwoty za jaką punkty lojalnościowe mogłyby zostać sprzedane oddzielnie na warunkach transakcji rynkowej między dobrze poinformowanymi i zainteresowanym stronami.

Wartość godziwa jest korygowana o wartość godziwą nagród, które byłyby zaoferowane klientom, którzy nie zebrali punktów lojalnościowych przy sprzedaży początkowej, oraz odsetek punktów lojalnościowych, dla których można oczekiwać, że nie zostaną wykorzystane przez klientów.

Jednostka sama dostarcza nagrody klientowi, zatem zapłatę przypisaną do punktów lojalnościowych ujmuje jako przychód w momencie wymiany punktów oraz po spełnieniu obowiązku przekazania nagród. Kwota ujęta jako przychód jest ustalana na podstawie liczby punktów, które zostały wymienione w stosunku do całkowitej liczby punktów, dla których oczekuje się wymiany.

Koszty

Spółka ujmuje koszty zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów oraz zasadą ostrożności.

Koszt wytworzenia sprzedanych produktów obejmuje koszty wytworzenia sprzedanych wyrobów i usług, w tym usług działalności pomocniczej.

Koszty sprzedaży obejmują koszty wspomagania sprzedaży, koszty handlowe, oraz koszty dystrybucji.

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty związane z zarządzaniem i administrowaniem Spółką jako całością.

Segmenty działalności

Zgodnie z wymogami MSSF 8, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Spółki, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe. Spółka prowadzi jednorodną działalność polegającą na produkcji i sprzedaży wyrobów cukierniczych. Natomiast dla potrzeb zarządzania wewnętrzny system sprawozdawczości finansowej pozwala identyfikować wyniki finansowe wg kryterium rynków zbytu. Wydatki inwestycyjne nie są alokowane do segmentów wg rynków zbytu, ponieważ aktywa trwałe służące działalności we wszystkich segmentach są zlokalizowane w Polsce.

Podatek dochodowy

Podatek dochodowy stanowi obciążenie wyniku finansowego brutto i obejmuje podatek bieżący oraz podatek odroczony.

Bieżący podatek dochodowy jest to kwota ustalona na podstawie przepisów podatkowych, która jest naliczona od dochodu do opodatkowania za dany okres.

Bieżący podatek dochodowy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony. Jeśli kwota dotychczas zapłacona z tytułu bieżącego podatku dochodowego przekracza kwotę do zapłaty, to nadwyżkę ujmuje się jako należność.

Podatek odroczony obliczany jest przy użyciu metody bilansowej. Podatek odroczony odzwierciedla efekt podatkowy netto przejściowych różnic pomiędzy wartością bilansową danego składnika aktywów lub pasywów, a jego wartością podatkową. Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są obliczane z użyciem obowiązujących stawek podatku przewidywanych na przyszłe lata, w których oczekuje się, że przejściowe różnice zrealizują się według stawek podatkowych ogłoszonych lub ustanowionych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego od ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych strat podatkowych, są uznawane tylko wówczas, jeśli jest prawdopodobne wystąpienie w przyszłości wystarczającej podstawy opodatkowania, od której te różnice będą mogły być odliczone.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego są tworzone bez względu na to, kiedy ma nastąpić ich realizacja.

Aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie są dyskontowane i są klasyfikowane w bilansie odpowiednio jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe.

Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przysługującego akcjonariuszom akcji zwykłych przez średnią ważoną ilość akcji występujących w danym okresie.

Rozwodniony zysk na jedną akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto za dany okres skorygowanego o zmiany zysku wynikające z zamiany potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykle przez skorygowaną średnią ważoną liczbę akcji zwykłych.

Transakcje w walucie obcej

Walutą funkcjonalną Spółki jest złoty polski.

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż waluta funkcjonalna wykazuje się po kursie waluty obowiązującym na dzień transakcji, przy czym:

- wartości z faktur wycenia się po średnim kursie NBP ogłoszonym w dniu roboczym poprzedzającym dzień wystawienia faktury,
- wpływy (przychody) i rozchody – wycenia się według kursu faktycznie zastosowanego w przypadku sprzedaży lub kupna walut obcych oraz otrzymania należności lub zapłaty zobowiązań, natomiast gdy do otrzymanych należności lub zapłaty zobowiązań nie jest możliwe uwzględnienie faktycznie zastosowanego kursu waluty w danym dniu, stosuje się kurs średni ogłaszany przez NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego ten dzień.
- w pozostałych przypadkach, stosuje się kurs średni ogłaszany przez NBP z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień transakcji.

Na dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne w walucie obcej obejmujące posiadane przez Spółkę waluty oraz należności i zobowiązania przypadające do otrzymania lub zapłaty, w ustalonej lub możliwej do ustalenia liczbie jednostek waluty, przelicza się przy zastosowaniu kursu zamknięcia, tj. kursu wymiany natychmiastowego wykonania na dzień bilansowy; tj. po średnim kursie NBP obowiązującym na dzień bilansowy
- pozycje niepieniężne wyceniane według historycznej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia wyrażonych w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia transakcji oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w dniu, na który wartość godziwa została ustalona.

Różnice kursowe powstające z tytułu rozliczania pozycji pieniężnych lub z tytułu przeliczania pozycji pieniężnych po kursach innych niż te, po których zostały one przeliczone w momencie ich początkowego ujęcia w danym okresie lub w poprzednich sprawozdaniach finansowych, Spółka ujmuje w wyniku finansowym okresu, w którym powstają, z wyjątkiem różnic kursowych powstałych w wyniku zaciągnięcia pożyczek i kredytów w walucie obcej, dotyczące składników aktywów, których dostosowanie do wykorzystania lub sprzedaży wymaga dużo czasu oraz pozycji pieniężnych stanowiących zabezpieczenie ryzyka walutowego, ujmowanych zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Różnice kursowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w kwocie netto.

Aby przywrócić stan rozrachunków sprzed wyceny bilansowej jako zasadę przyjmuje się storno pod datą pierwszego dnia nowego okresu sprawozdawczego zapisów dotyczących wyceny bilansowej pozostałych aktywów i pasywów.

Zmiany zasad, zmiany szacunków, błędy lat poprzednich

Zmianę zasad (polityki) rachunkowości dokonuje się w przypadku:

- zmiany przepisów prawnych dotyczących rachunkowości;
- gdy doprowadzi to do tego, iż zawarte w sprawozdaniu finansowym informacje o wpływie transakcji, innych zdarzeń i warunków na sytuację finansową, wynik finansowy czy też przepływy pieniężne, będą bardziej przydatne i wiarygodne.

W przypadku dokonania zmian zasad (polityki) rachunkowości zakłada się, że nowe zasady (polityka) rachunkowości były stosowane od zawsze. Korekty z tym związane wykazuje się jako korekty kapitału własnego - w pozycji zyski zatrzymane. Dla zapewnienia porównywalności danych należy dokonać odpowiednich zmian sprawozdań finansowych (danych porównywalnych) za lata poprzednie w taki sposób, aby sprawozdania te również uwzględniały dokonane zmiany zasad (polityki) rachunkowości.

Pozycje sprawozdania finansowego ustalone na podstawie szacunku podlegają weryfikacji w sytuacji, gdy zmienia się okoliczności będące podstawą dokonanych szacunków lub w wyniku pozyskania nowych informacji, postępującego rozwoju wypadków czy zdobycia większego doświadczenia.

Korekty spowodowane usunięciem istotnych błędów poprzednich okresów odnosi się na kapitał własny - w pozycji zyski zatrzymane. Przy sporządzaniu sprawozdania finansowego należy przyjąć założenie, że błąd został skorygowany już w okresie, w którym został popełniony. Oznacza to, że kwota korekty odnoszącej się do poprzedniego okresu sprawozdawczego powinna być uwzględniona w rachunku zysków i strat tego okresu.

Rachunek przepływów pieniężnych

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się ze środków pieniężnych i ich ekwiwalentów pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących, jeżeli stanowią integralną część zarządzania środkami pieniężnymi.

Otrzymane dywidendy wykazuje się w przepływach pieniężnych z działalności inwestycyjnej.

Wypłacone dywidendy wykazuje się w przepływach pieniężnych z działalności finansowej.

Zapłacone odsetki z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych oraz leasingu finansowego wykazuje się w przepływach z działalności finansowej. Pozostałe zapłacone odsetki wykazuje się w przepływach z działalności operacyjnej.

Otrzymane odsetki z tytułu leasingu finansowego, udzielonych pożyczek oraz krótkoterminowych papierów wartościowych wykazuje się w przepływach z działalności inwestycyjnej. Pozostałe otrzymane odsetki wykazuje się w przepływach z działalności operacyjnej.

Przyprawy pieniężne z tytułu podatku dochodowego zalicza się do działalności operacyjnej.

Połączenia jednostek gospodarczych

Połączenia jednostek gospodarczych rozlicza się metodą nabycia. Zastosowanie tej metody polega na wykonaniu następujących czynności:

- identyfikacji jednostki przejmującej;
- wycenie kosztu połączenia jednostek;
- przypisaniu, na dzień przyjęcia, kosztu połączenia jednostek gospodarczych przejmowanym aktywom oraz brany na siebie zobowiązaniom i zobowiązaniom warunkowym.

Wartość godziwą aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych dla potrzeb przypisywania kosztu połączenia jednostek gospodarczych ustala się zgodnie z zasadami określonymi w załączniku B do MSSF 3.

Różnicę między ceną nabycia a wartością godziwą aktywów netto ujmuje się jako wartość firmy.

Nadwyżkę wartości godziwej identyfikowalnych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych nad ceną nabycia ujmuje się jako pozostały przychód operacyjny okresu.

Wartość firmy

Wartość firmy na dzień połączenia wycenia się według jej ceny nabycia, stanowiącej nadwyżkę kosztu połączenia jednostek gospodarczych nad udziałem jednostki przejmującej w wartości godziwej netto możliwych do zidentyfikowania aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych ustalonych na dzień przejęcia (wszystkie istotne dni wymiany w przypadku przejęć będących wynikiem kilku następujących po sobie transakcji).

Wartość firmy podlega przypisaniu do ośrodków (grup ośrodków) wypracowujących środki pieniężne na dzień połączenia jednostek gospodarczych.

Wartość firmy poddawana jest testowi na utratę wartości przed końcem okresu sprawozdawczego, w którym nastąpiło połączenie, a następnie w każdym kolejnym rocznym okresie sprawozdawczym. W przypadku wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę wartości, test na utratę wartości przeprowadza się przed końcem każdego okresu sprawozdawczego, w którym wystąpiły takie przesłanki.

Wartość firmy wycenia się na dzień sprawozdawczy według ceny nabycia pomniejszonej o łączne dotychczasowe odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości oraz zmniejszenia z tytułu zbycia części udziałów, do których była ona uprzednio przypisana. Odpisy aktualizujące do wysokości przypisanej do danego ośrodka (grupy ośrodków) wypracowującego środki pieniężne wartości firmy nie podlegają odwróceniu.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych (jednostkach, na które spółka wywiera znaczący wpływ, ale nie sprawuje nad nimi kontroli ani współkontroli) ujmowane są w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności, na podstawie danych finansowych pochodzących ze sprawozdań finansowych tych jednostek, sporządzonych na ten sam dzień sprawozdawczy, co jednostkowe sprawozdanie finansowe Spółki dominującej.

Po zastosowaniu metody praw własności inwestycja podlega ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości. Przyjmuje się, że Spółka wywiera znaczący wpływ na jednostkę, jeżeli posiada zdolność do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji w sprawach polityki finansowej i operacyjnej jednostki. W szczególności warunek ten jest spełniony, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 20%, a nie więcej niż 50% praw głosu w danej jednostce gospodarczej, a uczestniczenie w podejmowaniu decyzji w sprawach polityki finansowej i operacyjnej jednostki nie jest umownie ani faktycznie ograniczone oraz jest faktycznie sprawowane.

Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to notowane na aktywnym rynku aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Spółka zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu, inne niż:

- wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- wyznaczone jako dostępne do sprzedaży,
- spełniające definicję pożyczek i należności.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Składnikiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z poniższych warunków:

- a) jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
  - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
  - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie,
  - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń oraz umów gwarancji finansowych,
- b) został zgodnie z MSR 39 wyznaczony do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychody finansowe (korzystne zmiany netto wartości godziwej) lub koszty finansowe (niekorzystne zmiany netto wartości godziwej). Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub jest rzeczą oczywistą bez przeprowadzania lub po pobieżnej analizie, że gdyby podobny hybrydowy instrument był najpierw rozważany, to oddzielenie wbudowanego instrumentu pochodnego byłoby zabronione. Aktywa finansowe

mogą być przy pierwotnym ujęciu wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność w zakresie ujmowania lub wyceny (niedopasowanie księgowo); lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane. Na dzień 31 grudnia 2016 roku żadne aktywa finansowe nie zostały wyznaczone do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, powiększonej o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku regulowanym albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób) a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczoney ujmuje się w innych całkowitych dochodach. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości ujmuje się jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Spółka traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

W sytuacji, gdy Spółka:

- posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz
- zamierza rozliczyć się w kwocie netto albo jednocześnie zrealizować składnik aktywów i wykonać zobowiązanie

składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto.

Porozumienie ramowe opisane w MSR 32.50 nie stanowi podstawy do kompensaty, jeżeli nie zostaną spełnione obydwa kryteria opisane powyżej.

III. DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Przychody ze sprzedaży

	w tys.	
	2016	2015
Przychody netto ze sprzedaży produktów, w tym:	613 475	608 384
kraj	560 218	560 993
eksport	53 257	47 391
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, w tym:	32 421	22 804
kraj	23 204	20 264
eksport	9 217	2 540
Razem przychody ze sprzedaży, w tym:	645 896	631 188
kraj	583 422	581 257
eksport	62 474	49 931

2. Koszty według rodzaju

	w tys.	
	2016	2015
a) amortyzacja	22 959	19 643
b) zużycie materiałów i energii	329 108	322 453
c) usługi obce	28 613	28 470
d) podatki i opłaty	2 787	2 709
e) wynagrodzenia	57 308	56 019
f) ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	10 858	10 546
g) pozostałe koszty rodzajowe (z tytułu)	68 924	69 547
- usługi reklamowe i marketingowe	67 450	67 916
- ubezpieczenia majątkowe	754	961
- pozostałe koszty	720	670
Koszty według rodzaju, razem	520 557	509 387
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	2 796	-2 099
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	-2 521	-2 271
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-99 598	-92 604
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-48 726	-50 320
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	372 508	362 093

3. Koszty świadczeń pracowniczych

	w tys.	
	2016	2015
Wynagrodzenia	57 308	56 019
Ubezpieczenia społeczne	9 259	8 990
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	1 599	1 556
Koszty świadczeń pracowniczych	68 166	66 565
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	34 453	33 591
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	16 840	15 849
Pozycje ujęte w kosztach zarządu	16 873	17 125
Koszty świadczeń pracowniczych	68 166	66 565

4. Pozostałe przychody operacyjne

	w tys.	
	2016	2015
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	0	29
2. Dotacje	9	403
3. Inne przychody operacyjne, w tym:	887	366
a) pozostałe, w tym:	887	366
- otrzymane odszkodowania	691	262
- zwrot VATu	109	0
- pozostałe	87	104
Pozostałe przychody operacyjne, razem	896	798

5. Pozostałe koszty operacyjne

	w tys.	
	2016	2015
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	152	0
2. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych, z tytułu:	252	87
- należności	252	87
3. Inne koszty operacyjne, w tym:	936	1 050
- darowizny	341	434
- kary i odszkodowania	460	453
- pozostałe	135	163
Pozostałe koszty operacyjne, razem	1 340	1 137

6. Przychody finansowe

	w tys.	
	2016	2015
1. Dywidendy i udziały w zyskach, razem	379	0
- od pozostałych jednostek	379	0
2. Przychody finansowe z tytułu odsetek, razem	4 469	6 765
a) pozostałe odsetki	4 469	6 765
- od jednostek powiązanych	37	41
- od pozostałych jednostek	4 432	6 724
3. Zysk ze zbycia inwestycji	21	0
4. Inne przychody finansowe, razem	1 567	133
a) dodatnie różnice kursowe	1 567	133
- zrealizowane	2 336	-1 294
- niezrealizowane	-769	1 427
Przychody finansowe, razem	6 436	6 898

7. Koszty finansowe

	w tys.	
	2016	2015
Koszty finansowe z tytułu odsetek, razem	2	2
a) pozostałe odsetki	2	2
- dla innych jednostek	2	2
Inne koszty finansowe, razem	47	2
a) pozostałe, w tym:	47	2
- dyskonto zobowiązań długoterminowych	0	2
- wycena aktywów finansowych	47	0
Koszty finansowe, razem	49	4

8. Podatek dochodowy

PODATEK DOCHODOWY	w tys.	
	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Bieżący podatek dochodowy	19 335	20 006
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	19 335	20 006
Korekty dotyczące podatku dochodowego z lat ubiegłych	0	0
Odroczony podatek dochodowy	858	2 120
Związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	858	2 120
Podatek dochodowy wykazany w zysku	20 193	22 126

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku(straty) brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki przedstawia się następująco:

PODATEK DOCHODOWY WG EFEKTYWNEJ STOPY PODATKOWEJ	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	105 279	114 994
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	0	0
Zysk brutto przed opodatkowaniem	105 279	114 994
Podatek dochodowy wg stawki obowiązującejw Polsce , wynoszącej 19 %(okres porównawczy 19%)	20 003	21 849
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	0	0
Koszty trwale niestanowiące kosztów uzyskania przychodów w tym :	285	302
Usługi	7	19
PFRON	105	122
Koszty reprezentacji	19	17
Odpis aktualizujący na należności	81	71
przekazane darowizny i składki członkowskie	25	37
RK ujemne- VAT	13	6
Spisanie należności przedawnionych ,umorzenie należności	3	1
Kary, grzywny odszkodowania	32	29
Pozostałe	0	0
Przychody trwale niebędące podstawą do opodatkowania	-108	-84
RK dodatnie- VAT	-75	-29
Rozwiązanie odpis.aktual. na należności	-33	-55
Pozostałe	13	60
Podatek dochodowy wg efektywnej stopy podatkowej wynoszącej 19,18 % w 2016r.(19,24% w 2015r)	20 193	22 126
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w RZIS	20 193	22 126
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	0	0

ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok zakończony	
	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Dodatnie różnice kursowe	92	229	137	-178
Naliczone odsetki	48	27	-21	-5
Przyspieszona amortyzacja podatkowa	15 113	13 502	-1 611	-1341
Korekta dochodów bilansowych z faktur korygujących	0	175	175	-175
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	15 253	13 933	-1 320	-1 699
Rozliczenia międzokresowe bierne	4 016	3 723	293	-30
Odpisy aktualizujące należności	89	64	25	40
Niewypłacone wynagrodzenia	471	437	34	-9
Ujemne różnice kursowe	37	21	16	-90
Przeszacowanie zapasów do wartości godziwej	74	76	-2	-10
Niezapłacone zobowiązania	137	240	-103	-2
Wycena udziałów	150	182	-32	-48
Korekta dochodów bilansowych z faktur korygujących	231	0	231	-272
Pozostałe	0	0	0	0
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	5 205	4 743	462	-421
Zmiany aktuarialne odniesione na kapitał własny	261	291	-30	10
Aktywa z tytułu podatku odroczonego odniesione na kapitał	261	291	-30	10

9. Rzeczowe aktywa trwałe

2016 ROK	grunty oraz budynki i budowle	maszyny i urządzenia	środki trwałe w budowie	zaliczki na środki trwałe w budowie	Środki trwałe, razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	114 118	223 996	3 798	10 629	352 541
b) zmiany w okresie (z tytułu)	2 029	41 288	2 645	61 251	107 213
- z inwestycji	0	0	26 940	83 849	110 789
- sprzedaż	0	-705	0	0	-705
- likwidacja	-116	-2 755	0	0	-2 871
- pozostałe	0	0	0	0	0
- transfer	2 145	44 748	-24 295	-22 598	0
c) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	116 147	265 284	6 443	71 880	459 754
d) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	26 099	96 983	0	0	123 082
e) amortyzacja za okres (z tytułu)	3 469	15 837	0	0	19 306
- naliczona	3 581	19 079	0	0	22 660
- rozchody sprzedaż	0	-670	0	0	-670
- rozchody likwidacja	-112	-2 572	0	0	-2 684
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	29 568	112 820	0	0	142 388
g) wartość netto środków trwałych na początek okresu	88 019	127 013	3 798	10 629	229 459
h) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	86 579	152 464	6 443	71 880	317 366

2015 ROK	grunty oraz budynki i budowle	maszyny i urządzenia	środki trwałe w budowie	zaliczki na środki trwałe w budowie	Środki trwałe, razem
a) wartość brutto środków trwałych na początek okresu	102 183	198 202	2 566	10 459	313 410
b) zmiany w okresie (z tytułu)	11 935	25 794	1 232	170	39 131
- z inwestycji	0	0	24 005	17 335	41 340
- sprzedaż	0	-543	0	0	-543
- likwidacja	-35	-1 631	0	0	-1 666
- pozostałe	0	0	0	0	0
- transfer	11 970	27 968	-22 773	-17 165	0
c) wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	114 118	223 996	3 798	10 629	352 541
d) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	22 629	83 217	0	0	105 846
e) amortyzacja za okres (z tytułu)	3 470	13 766	0	0	17 236
- naliczona	3 499	15 913	0	0	19 412
- rozchody sprzedaż	0	-542	0	0	-542
- rozchody likwidacja	-29	-1 605	0	0	-1 634
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	26 099	96 983	0	0	123 082
g) wartość netto środków trwałych na początek okresu	79 554	114 985	2 566	10 459	207 564
h) wartość netto środków trwałych na koniec okresu	88 019	127 013	3 798	10 629	229 459

Koszty amortyzacji ujęte w zysku lub stracie	Rok zakończony	Rok zakończony
	31 grudnia 2016	31 grudnia 2015
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	14 624	13 535
Amortyzacja środków trwałych	14 624	13 535
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	6 817	4 719
Amortyzacja środków trwałych	6 817	4 719
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	1 518	1 389
Amortyzacja środków trwałych	1 219	1 158
Amortyzacja wartości niematerialnych	299	231
Amortyzacja środków trwałych ogółem	22 660	19 412
Amortyzacja wartości niematerialnych ogółem	299	231
Amortyzacja razem:	22 959	19 643

10. Wartość firmy

	w tys.	
	2016	2015
Wartość brutto na początek okresu	2 077	2 077
- zwiększenia	0	0
- zmniejszenia	0	0
Wartość brutto na koniec okresu	2 077	2 077
- skumulowana amortyzacja (przed dniem przejścia na MSSF)	69	69
Wartość netto na koniec okresu	2 008	2 008

Spółka przeprowadziła test na utratę wartości „Wartości firmy” powstałej w wyniku nabycia w roku 2007 zorganizowanej części przedsiębiorstwa, który wykazał nadwyżkę planowanych zdyskontowanych przepływów pieniężnych nad wartości firmy ujętą w księgach rachunkowych.

Szczegóły testu zostały opisane w pkt 3. „Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach”.

11. Wartości niematerialne

2016 ROK	licencje	znaki handlowe	WN w budowie	Wartości niematerialne razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	4 916	205	0	5 121
b) zmiany w okresie (z tytułu)	-1 009	0	15	-994
- z inwestycji	0	0	252	252
- transfer z wartości niematerialnych w budowie	237	0	-237	0
- likwidacja	-1 246	0	0	-1 246
c) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	3 907	205	15	4 127
d) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	4 104	0	0	4 104
e) amortyzacja za okres (z tytułu)	-947	0	0	-947
- naliczona	299	0	0	299
- likwidacja	-1 246	0	0	-1 246
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	3 157	0	0	3 157
g) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	750	205	15	970

2015 ROK	licencje	znaki handlowe	WN w budowie	Wartości niematerialne razem
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	4 381	205	53	4 639
b) zmiany w okresie (z tytułu)	535	0	-53	482
- z inwestycji	0	0	482	482
- transfer z wartości niematerialnych w budowie	535	0	-535	0
c) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	4 916	205	0	5 121
d) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	3 873	0	0	3 873
e) amortyzacja za okres (z tytułu)	231	0	0	231
- naliczona	231	0	0	231
f) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	4 104	0	0	4 104
g) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	812	205	0	1 017

12. Należności długoterminowe

	w tys. zł	
	2016	2015
a) od jednostek powiązanych	0	0
b) należności od pozostałych jednostek	58	45
-z tytułu wypłaty kaucji	58	45
Należności długoterminowe, razem	58	45

13. Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współzależnych oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

a) Inwestycje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych i współzależnych

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku nie było zmian w posiadanych przez Spółkę inwestycjach w jednostki zależne, stowarzyszone i współzależne.

Spółka posiada 48,5% udziałów w jednostce stowarzyszonej spółce „Łasoszcz” z siedzibą w Iwano-Frankowsku na Ukrainie.

	w tys. zł	
	2016	2015
koszty nabycia udziałów w jednostce stowarzyszonej	3 906	3 906
wycena udziałów metodą praw własności w jednostce stowarzyszonej na początek okresu	3 649	3 473
% udział w kapitale zakładowym jednostki stowarzyszonej	48,5%	48,5%
zmiana wyceny metodą praw własności	250	176
wycena udziałów metodą praw własności w jednostce stowarzyszonej na koniec okresu	3 899	3 649
odpis z tytułu utraty wartości na początek okresu	-699	-780
zmiana odpisu z tytułu utraty wartości	-35	81
odpis z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-734	-699
wycena udziałów na koniec okresu	3 165	2 950

Od grudnia 2013 roku nastąpił istotny wzrost niepewności ekonomicznej i politycznej na Ukrainie.

W okresie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia 31 grudnia 2016 roku miała miejsce dewaluacja kursu hrywny ukraińskiej w relacji do głównych walut obcych o około (-) 9%.

Międzynarodowe agencje ratingowe obniżyły ratingi kredytowe Ukrainy. Zarówno dotychczasowe jak i dalsze wydarzenia na Ukrainie mogą mieć negatywny wpływ na wynik i sytuację finansową spółki „Łasoszcz” w sposób na chwilę obecną niemożliwy do ustalenia.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania spółka „Łasoszcz” realizuje działalność operacyjną zgodnie z wyznaczonym planem. Osiągnięty EBIT i przepływy operacyjne za 2016 rok są dodatnie i zgodne z planem zatwierdzonym przez kierownictwo spółki „Łasoszcz”.

Na podstawie przeprowadzonego testu na utratę wartości, bazującego na zdyskontowanych planowanych przepływach pieniężnych, Spółka dokonała dodatkowego odpisu z tytułu utraty wartości udziałów w kwocie 35 tys. zł

Jednakże z uwagi na ryzyko polityczne i ekonomiczne Zarząd nie wyklucza w kolejnych okresach sprawozdawczych dokonania odpisu wartości posiadanych udziałów, których łączna wartość księgowa wraz z udzielonymi pożyczkami oraz należnymi od nich odsetkami na dzień 31.12.2016 wynosi 4.466 tys. zł

b) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka posiada 107.876 akcji spółki Josef Manner & Comp. AG z siedzibą w Wiedniu (notowanej na giełdzie papierów wartościowych w Wiedniu) reprezentujących 5,7% kapitału zakładowego.

	w tys. zł	
	2016	2015
Akcje/ Udziały w spółkach nienotowanych na giełdzie	0	0
Akcje spółek notowanych na giełdzie	26 253	22 717
Inne	0	0
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, razem	26 253	22 717

Wartość godziwa akcji spółek notowanych na giełdzie została ustalona w oparciu o publikowane notowania cen z aktywnego rynku

14. Inne rozliczenia międzyokresowe

	w tys.	
	2016	2015
czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym:	63	72
- opłaty patentowe	63	72
Inne rozliczenia międzyokresowe, razem	63	72

15. Zapasy

2016 ROK	materiały	półprodukty i produkty w toku	produkty gotowe	towary	zaliczki na dostawy	Razem Zapasy
a) wartość brutto zapasów na początek okresu	25 549	4 320	17 777	311	1 113	49 070
- zwiększenia	0	25	0	0	290	315
- zmniejszenia	-718	0	-3 087	-26	0	-3 831
b) wartość brutto zapasów na koniec okresu	24 831	4 345	14 690	285	1 403	45 554
c) odpis aktualizujący na początek okresu	386	0	12	0	1 033	1 431
d) odpis aktualizujący za okres	-3	0	-5	0	39	31
- zwiększenia	0	0	0	0	39	39
- zmniejszenia	-3	0	-5	0	0	-8
e) odpis aktualizujący na koniec okresu	383	0	7	0	1 072	1 462
f) wartość netto zapasów na początek okresu	25 163	4 320	17 765	311	80	47 639
g) wartość netto zapasów na koniec okresu	24 448	4 345	14 683	285	331	44 092

2015 ROK	materiały	półprodukty i produkty w toku	produkty gotowe	towary	zaliczki na dostawy	Razem Zapasy
a) wartość brutto zapasów na początek okresu	20 179	5 274	17 218	312	1 277	44 260
- zwiększenia	5370	0	559	0	0	5 929
- zmniejszenia	0	-954	0	-1	-164	-1 119
b) wartość brutto zapasów na koniec okresu	25 549	4 320	17 777	311	1 113	49 070
c) odpis aktualizujący na początek okresu	408	0	46	0	1 034	1 488
d) odpis aktualizujący za okres	-22	0	-34	0	-1	-57
- zwiększenia	0	0	0	0	0	0
- zmniejszenia	-22	0	-34	0	-1	-57
e) odpis aktualizujący na koniec okresu	386	0	12	0	1 033	1 431
f) wartość netto zapasów na początek okresu	19 771	5 274	17 172	312	243	42 772
g) wartość netto zapasów na koniec okresu	25 163	4 320	17 765	311	80	47 639

16. Należności

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	w tys. zł	
	2016	2015
a) od jednostek powiązanych	63	320
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	63	320
- do 12 miesięcy	63	320
b) należności od pozostałych jednostek	191 083	196 968
- z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	191 057	196 946
- do 12 miesięcy	191 057	196 946
- inne	26	22
należności krótkoterminowe netto, razem	191 146	197 288
c) odpisy aktualizujące wartość należności	3 529	2 606
należności krótkoterminowe brutto, razem	194 675	199 894

NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG, PRZETERMINOWANE (BRUTTO) - Z PODZIAŁEM NA NALEŻNOŚCI NIE SPŁACONE W OKRESIE	w tys.	
	2016	2015
a) do 1 miesiąca	11 254	17 957
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	653	853
c) powyżej 3 miesięcy do 1 roku	1 012	699
d) powyżej 1 roku	1 636	1 203
należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (brutto)	14 555	20 712
e) odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane	3 526	2 606
należności z tytułu dostaw i usług, przeterminowane, razem (netto)	11 029	18 106

Spółka posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieją dodatkowe ryzyka kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Spółki.

17. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe

	w tys.	
	2016	2015
ubezpieczenia majątkowe	88	183
ubezpieczenie należności	33	33
oprogramowania	52	21
działania promocyjne	392	350
inne	55	141
krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	620	728

18. Krótkoterminowe aktywa finansowe

	w tys.	
	2016	2015
a. w jednostkach powiązanych	1 301	1 396
- udzielone pożyczki	1 301	1 396
b. w pozostałych jednostkach	1 045	0
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	1 045	0
c. środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	84 727	129 202
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	84 660	129 158
- inne środki pieniężne	53	35
- inne aktywa pieniężne	14	9
krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	87 073	130 598

19. Kapitał podstawowy

KAPITAŁ ZAKŁADOWY (STRUKTURA)						
w tys.						
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość serii/ emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	imiennie	2 727	23	gotówka	1992-06-26	1993-01-01
A	na okaziciela	204 593	1 014	gotówka	1992-06-26	1993-01-01
B	na okaziciela	622 260	3 111	gotówka	1996-12-02	1997-01-01
C	na okaziciela	670 175	3 351	gotówka	1997-12-29	1997-01-01
Liczba akcji, razem		1 499 755				
Kapitał zakładowy, razem			7 499			
Wartość nominalna jednej akcji (w zł)		5,00				

20. Kapitał własny ogółem

	w tys.	
	2016	2015
1) kapitał podstawowy	7 499	7 499
2) kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej	18 146	18 146
3) inne składniki kapitału	1 789	-1 850
a) wycena aktuarialna	-1 375	-1 532
b) wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	2 903	-609
c) podatek odroczony od wyceny aktuarialnej	261	291
4) kapitał zapasowy	437 184	374 291
a) utworzony zgodnie ze statutem / umową, ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	431 978	369 106
b) inny (wg rodzaju)	5 206	5 185
-z przeniesienia z kapitału aktualizacji środków trwałych	4 636	4 615
- inny	570	570
5) kapitał z aktualizacji wyceny	785	805
6) zyski/ straty:	84 905	92 687
- zyski/ straty z lat poprzednich (z tytułu zmiany polityki rachunkowości)	-181	-181
- zyski/ straty z roku bieżącego	85 086	92 868
Kapitał własny , razem	550 308	491 578

21. Inne składniki kapitału

	w tys.	
	2016	2015
wartość na początek okresu	-1 850	-1 199
zwiększenia, w tym:	3 669	10
- wycena aktuarialna z tytułu odpraw emerytalnych	158	0
- podatek odroczony od wyceny aktuarialnej	0	10
- wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	3 511	0
zmniejszenia, w tym:	30	661
- wycena aktuarialna z tytułu odpraw emerytalnych	0	52
- wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	0	609
- podatek odroczony od wyceny aktuarialnej	30	0
wartość na koniec okresu	1 789	-1 850

22. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne

WYCENA NA DZIEŃ 31.12.2016	KWOTA ZOBOWIĄZAŃ	W TYM REZERWA KRÓTKOTERMINOWA	W TYM REZERWA DŁUGOTERMINOWA
rezerwa na nagrody jubileuszowe	4 945	582	4 363
rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe	4 638	337	4 301
razem	9 583	919	8 664

WYCENA NA DZIEŃ 31.12.2015	KWOTA ZOBOWIĄZAŃ	W TYM REZERWA KRÓTKOTERMINOWA	W TYM REZERWA DŁUGOTERMINOWA
rezerwa na nagrody jubileuszowe	6 409	433	5 976
rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe	4 525	145	4 380
razem	10 934	578	10 356

Podstawowe założenia przyjęte przez aktuarusza do wyceny:

- wysokość stopy dyskontowej na poziomie 3,5%
- długookresowa średnia wzrostu płac na poziomie 3,5%
- średnia inflacja na poziomie 2,5%

Zmiana stanu zobowiązań w roku obrotowym 2016	Łącznie	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalne i rentowe
Bilans otwarcia	10 934	6 409	4 525
Koszty bieżącego zatrudnienia	616	361	255
Koszty odsetek [dyskonta]	288	154	134
(Świadczenia wypłacone)	-593	-475	-118
Skutki rozliczenia świadczeń	0	0	0
Koszt przeszłego zatrudnienia	0	0	0
Zyski i straty aktuarialne	-1 662	-1 504	-158
w tym związane ze zmianami założeń demograficznych	-1 701	-1 639	-62
w tym związane ze zmianami założeń finansowych	-444	-202	-242
w tym związane z doświadczeniem	483	337	146
Bilans zamknięcia	9 583	4 945	4 638

Zmiana stanu zobowiązań w roku obrotowym 2015	Łącznie	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalne i rentowe
Bilans otwarcia	10 554	6 269	4 285
Koszty bieżącego zatrudnienia	582	343	239
Koszty odsetek [dyskonta]	231	126	105
(Świadczenia wypłacone)	-588	-432	-156
Skutki ograniczenia lub rozliczenia świadczeń	0	0	0
Koszt przeszłego zatrudnienia	0	0	0
Zyski i straty aktuarialne	155	103	52
w tym związane ze zmianami założeń demograficznych	41	16	25
w tym związane ze zmianami założeń finansowych	-35	-21	-14
w tym związane z doświadczeniem	149	108	41
Bilans zamknięcia	10 934	6 409	4 525

Badanie wrażliwości wyceny rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych na zmianę stopy dyskontowej.

	Łącznie	nagrody jubileuszowe	odprawy emerytalne i rentowe
Zobowiązanie wyliczone w raporcie	9 583	4 945	4 638
Zobowiązanie wyliczone dla stopy dyskonta +0,5%	9 172	4 757	4 415
Zobowiązanie wyliczone dla stopy dyskonta -0,5%	10 028	5 147	4 881

23. Zobowiązania długoterminowe

	w tys.	
	2016	2015
wobec pozostałych jednostek	0	7
- inne (wg rodzaju), w tym	0	7
- inwestycyjne	0	7
Zobowiązania długoterminowe, razem	0	7

24. Zobowiązania krótkoterminowe

	w tys.	
	2016	2015
1. zobowiązania krótkoterminowe	90 202	112 879
wobec jednostek powiązanych	0	132
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	0	132
- do 12 miesięcy	0	132
wobec pozostałych jednostek	90 202	112 747
- z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	67 100	84 918
- do 12 miesięcy	67 100	84 918
- zaliczki otrzymane na dostawy	278	0
- bieżące zobowiązania podatkowe, w tym:	13 249	17 336
- CIT	157	2 242
- z tytułu świadczeń pracowniczych	6 500	6 010
- inne (wg tytułów)	3 075	4 483
- rozliczenie z tyt. potrąceń z wynagrodzeń	134	134
- PFRON	50	74
- zobowiązania inwestycyjne	2 842	4 078
- zobowiązania z tyt. ubezpieczeń majątkowych	0	192
- pozostałe	49	5
2. rozliczenia międzyokresowe	12 934	10 224
zobowiązania krótkoterminowe, razem	103 136	123 103

25. Rozliczenia międzyokresowe

	w tys.	
	2016	2015
1. Rozliczenia międzyokresowe kosztów, z tytułu:	10 079	8 151
zaległych urlopów	3 285	2 505
kosztów wsparcia sprzedaży (usługi marketingowe)	3 287	2 305
kosztów pracowniczych (należne wynagrodzenia za poprzedni okres)	3 170	3 195
pozostałych kosztów	337	146
2. Rozliczenia międzyokresowe przychodów, z tytułu:	2 855	2 073
programy lojalnościowe	0	105
przychody przyszłych okresów	2 844	1 940
pozostałe	11	28
Rozliczenia międzyokresowe, razem	12 934	10 224

26. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi zmianami niektórych pozycji oraz zmianami wynikającymi z rachunku przepływów pieniężnych

Należności:	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Bilansowa zmiana stanu należności krótko- i długoterminowych	6 128	-6 852
Konwersja należności na akcje	-1 290	0
Zmiana stanu należności w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	4 838	-6 852

Zobowiązania:	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań krótko- i długoterminowych	-22 684	15 370
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	1 243	-2 479
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku	2 085	5 359
Zmiana stanu zobowiązań w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	-19 356	18 250

Rezerwy na zobowiązania:	Rok zakończony 31 grudnia 2016	Rok zakończony 31 grudnia 2015
Bilansowa zmiana stanu rezerw	-463	2 490
Korekta o zmianę stanu rezerwy na podatek odroczony	-888	-2 110
Korekta o zmianę stanu rezerw rozliczonych z kapitałem	158	-52
Zmiana stanu rezerw w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	-1 193	328

27. Sprawy sądowe

Istotne sprawy sądowe nie występują

28. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe

Nie występują.

29. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2016 roku na podstawie podpisanych i nie zrealizowanych jeszcze umów Spółka zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie około 74 mln zł. Kwoty te przeznaczone są na budowę hali nowego zakładu produkcyjnego oraz zakup nowych maszyn i urządzeń.

30. Informacja o przeciętnym zatrudnieniu

Wyszczególnienie	Przeciętna liczba zatrudnionych w 2016 r.	Przeciętna liczba zatrudnionych w 2015 r.
Ogółem, z tego:	908	860
- pracownicy na stanowiskach robotniczych	552	529
- pracownicy administracyjni	352	329
- osoby korzystające z urlopów wychowawczych lub bezpłatnych	4	2

31. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Główne instrumenty finansowe, z których korzysta Spółka, to środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe. Spółka posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności.

Zasadą stosowaną przez Spółkę obecnie i przez cały okres objęty sprawozdaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Ocena Spółki dotycząca głównych ryzyk:

- ryzyko stopy procentowej:

Spółka nie posiada długoterminowych zobowiązań finansowych.

W związku z tym wg oceny Spółki, nie jest ona narażona na ryzyko stopy procentowej.

- ryzyko walutowe

Spółka narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. W walutach innych niż waluta sprawozdawcza około 8% ogółu sprzedaży stanowią zawarte przez Spółkę transakcje sprzedaży, podczas gdy transakcje zakupowe stanowią około 38% ogółu transakcji zakupów.

- ryzyko kredytowe

Spółka nie posiada kredytów bankowych, co wyklucza ryzyko z tym związane.

Spółka udziela kredytu kupieckiego większości swoim odbiorcom, ale ryzyko kredytowe jest ograniczone poprzez ubezpieczenie należności w renomowanych firmach ubezpieczeniowych tj.: w STU ERGO HESTIA S.A. oraz w Korporacji Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. „KUKI”.

Spółka zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Spółki na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółki, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, pożyczki udzielone, aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

W Spółce nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

- ryzyko związane z płynnością

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej. Jak obrazują wskaźniki płynności określone w sprawozdaniu zarządu w pkt IV.4 ryzyko płynności finansowej na dzień 31.12.2016 nie występuje.

- niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z wysokimi odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

Z dniem 15 lipca 2016 r. do Ordynacji Podatkowej zostały wprowadzone zmiany w celu uwzględnienia postanowień Ogólnej Klauzuli Zapobiegającej Nadużyciom (GAAR). GAAR ma zapobiegać powstawaniu i wykorzystywaniu sztucznych struktur prawnych tworzonych w celu uniknięcia zapłaty podatku w Polsce. GAAR definiuje unikanie opodatkowania, jako czynność dokonaną przede wszystkim w celu osiągnięcia korzyści podatkowej, sprzecznej w danych okolicznościach z przedmiotem i celem przepisy ustawy podatkowej. Zgodnie z GAAR taka czynność nie skutkuje osiągnięciem korzyści podatkowej, jeżeli sposób działania był sztuczny. Wszelkie występowanie (i) nieuzasadnionego dzielenia operacji, (ii) angażowania podmiotów pośredniczących mimo braku uzasadnienia ekonomicznego lub gospodarczego, (iii) elementów wzajemnie się znoszących lub kompensujących oraz (iv) inne działania o podobnym działaniu do wcześniej wspomnianych, mogą być potraktowane jako przesłanka istnienia sztucznych czynności podlegających przepisom GAAR. Nowe regulacje będą wymagać znacznie większego osądu przy ocenie skutków podatkowych poszczególnych transakcji.

Klauzulę GAAR należy stosować w odniesieniu do transakcji dokonanych po jej wejściu w życie oraz do transakcji, które zostały przeprowadzone przed wejściem w życie klauzuli GAAR, ale dla których po dacie wejścia klauzuli w życie korzyści były lub są nadal osiągane. Wdrożenie powyższych przepisów umożliwi polskim organom kontroli podatkowej kwestionowanie realizowanych przez podatników prawnych ustaleń i porozumień, takich jak restrukturyzacja i reorganizacja grupy.

Spółka ujmuje i wycenia aktywa lub zobowiązania z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego przy zastosowaniu wymogów MSR 12 *Podatek dochodowy* w oparciu o zysk (stratę podatkową), podstawę opodatkowania, nierozliczone straty podatkowe, niewykorzystane ulgi podatkowe i stawki podatkowe, uwzględniając ocenę niepewności związanych z rozliczeniami podatkowymi.

Gdy istnieje niepewność co do tego, czy i w jakim zakresie organ podatkowy będzie akceptował poszczególne rozliczenia podatkowe transakcji, Spółka ujmuje te rozliczenia uwzględniając ocenę niepewności.

Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka.

32. Instrumenty finansowe

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Spółki, w podziale na poszczególne kategorie aktywów i zobowiązań.

Wyszczególnienie	31.12.2016		31.12.2015	
	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	26 253	26 253	22 717	22 717
Notowane instrumenty kapitałowe (akcje)	26 253	26 253	22 717	22 717
Aktywa finansowe - Pożyczki i należności:	192 505	192 505	199 069	199 069
Pożyczki udzielone	1 301	1 301	1 396	1 396
Należności z tytułu dostaw i usług	191 120	191 120	197 651	197 651
Pozostałe Należności	84	84	22	22
Aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej:	1045	1045	0	0
Akcje	1 045	1 045	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty:	84 727	84 727	129 202	129 202
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach	84 660	84 660	129 158	129 158
Inne aktywa pieniężne	67	67	44	44
Zobowiązania finansowe:	90 202	90 202	112 879	112 879
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	67 100	67 100	85 050	85 050
Pozostałe zobowiązania finansowe	23 102	23 102	27 829	27 829

Według oceny Spółki wartość godziwa środków pieniężnych, krótkoterminowych lokat, należności handlowych, udzielonych pożyczek, zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań nie odbiega od wartości bilansowych głównie ze względu na krótki termin zapadalności.

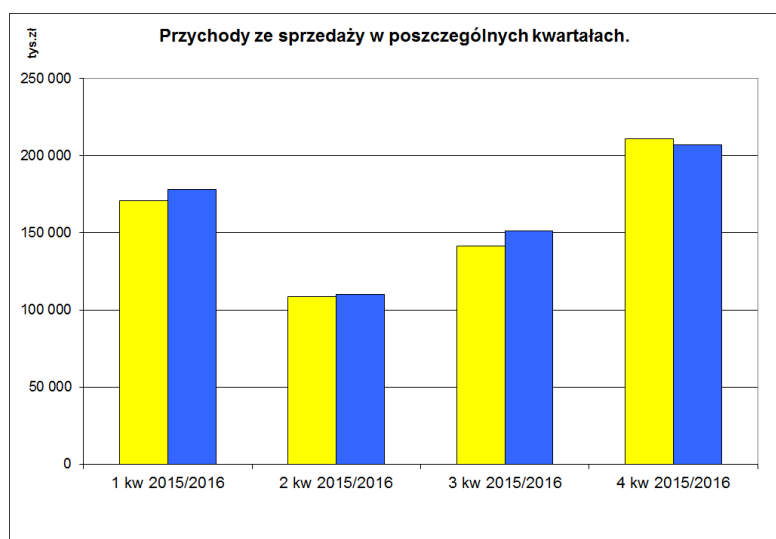
33. Działalność zaniechana

Nie występuje

34. Sezonowość działalności Emitenta

Działalność Emitenta charakteryzuje się sezonowością, która wynika wprost ze struktury produkowanych i sprzedawanych wyrobów. Ze względu na fakt, iż 75% - 80% sprzedaży stanowią wyroby z grupy czekolady nadziewanej, czekolady pełnej oraz cukierków czekoladowych, ich sprzedaż maleje w miesiącach wiosenno-letnich, przy czym najniższy poziom przypada na II kwartał. Największe przychody i zyski są generowane w I i IV kwartale roku kalendarzowego.

Poniższy wykres prezentuje wielkość przychodów ze sprzedaży w czterech ostatnich kwartałach działalności Spółki w porównaniu do analogicznych kwartałów roku ubiegłego.

35. Informacje dotyczące segmentów operacyjnych

Zgodnie z wymogami MSSF 8, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Spółki, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzielaniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe. Spółka prowadzi jednorodną działalność polegającą na produkcji i sprzedaży wyrobów cukierniczych. Natomiast dla potrzeb zarządzania wewnętrzny system sprawozdawczości finansowej pozwala identyfikować wyniki finansowe wg kryterium rynków zbytu.

Wyniki w ramach segmentu rynków zbytu przedstawiają się następująco:

2016		tys. zł	
Pozycja:	Kraj	Eksport	Razem
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	583 422	62 474	645 896
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	358 501	39 950	398 451
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	224 921	22 524	247 445

2015 rok		tys. zł	
Pozycja:	Kraj	Eksport	Razem
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	581 257	49 931	631 188
Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów	350 302	29 780	380 082
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	230 955	20 151	251 106

Wydatki inwestycyjne nie są alokowane do segmentów wg rynków zbytu, ponieważ aktywa trwałe służące działalności we wszystkich segmentach są zlokalizowane w Polsce.

Informacja dotycząca głównych klientów:

W okresie 2016 roku Spółka z 1 podmiotem zewnętrznym dokonała transakcji sprzedaży przekraczających 10% łącznych przychodów ze sprzedaży Spółki.

Transakcje sprzedaży miały w całości miejsce w segmencie sprzedaży „Kraj”

36. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Poniższa tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi w okresie dwunastu miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 i 2015 roku:

Lp.	podmiot powiązany	12 m-cy lub stan na 31.12	sprzedaż podmiotom powiązanym	zakupy od podmiotów powiązanych	należności od podmiotów powiązanych	zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
1.	Jednostka dominująca Spółki, w tym:	2016	1 425	0	0	0
	Hosta GmbH & Co. KG		960	0	0	0
	Hosta Meltis Ltd		355	0	0	0
	Droste B.V.		10	0	0	0
	Hosta Italia srl		96	0	0	0
	"WIK" Sp z o.o.		4	0	0	0
2.	Jednostka dominująca Spółki.	2015	1 893	513	235	132
3.	Jednostka stowarzyszona Spółki, w tym	2016	1 008	186	1 364	0
	PAT WTKF "Lasoszczy"		1 008	186	1 364	0
4.	Jednostka stowarzyszona Spółki.	2015	889	74	1 481	40

*należności od jednostki stowarzyszonej na dzień 31.12.2016 stanowią :

- pożyczka wraz z naliczonymi odsetkami kwocie 1.301 tys. zł(1.396 tys. zł na dzień 31.12.2015)

- z tytułu dostaw i usług w kwocie 63 tys. zł (85 tys. zł na dzień 31.12.2015)

37. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Nie wystąpiły

Podpisy wszystkich członków Zarządu

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
2017-03-15	Dariusz Orłowski	Prezes Zarządu	
2017-03-15	Wojciech Winkel	Członek Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
2017-03-15	Janusz Serwoński	Główny Księgowy	